

Kúria
mint felülvizsgálati bíróság

v é g z é s e

Az ügy száma: Kfv.III.37.252/2025/2.

A tanács tagjai: Dr. Sperka Kálmán a tanács elnöke, Dr. Sugár Tamás előadó bíró, Dr. Bérces Nóra bíró, Dr. Kovács András bíró, Dr. Ujhelyi-Gyurán Ildikó bíró

A felperes: felperes1 (cím1)

A felperes képviselője: Szigeti, Raszler és Kulisity Ügyvédi Iroda (cím2; eljáró ügyvéd: dr. Szigeti Balázs)

Az alperes: Fejér Vármegyei Kormányhivatal (cím3)

Az alperes képviselője: kamarai jogtanácsos

A per tárgya: növényvédelmi bírság ügyben indult közigazgatási jogvita

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: az alperes, 18. sorszám alatt

Az elsőfokú bíróság neve, határozatának kelte és száma: a Veszprémi Törvényszék 2025. február 7-én kelt 9.K.701.058/2024/15. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria az alperes felülvizsgálati kérelmének befogadását megtagadja.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes mint eladó 2020. június 30-án adásvételi szerződést kötött egy új, permetezőgép vonatkozásában, amelynek vételárát 166.000.000 Ft. + áfa (44.820.000 Ft.)

összegeben határozták meg, majd 2022. július 28-án a felperes szintén eladóként adásvételi szerződést kötött egy új, gépre, amelynek vételára 130.000.000 Ft. + áfa volt.

[2] Az alperes növényvédelmi tevékenységgel kapcsolatos helyszíni ellenőrzést és hatósági eljárást folytatott le Fejér vármegye területén, amelynek során hivatalosan tudomást szerzett arról, hogy az típuscsaládot 2020. januárjától egy új kereskedő cég forgalmazza.

[3] A fentieket követően 2023. június 7-én az alperes élelmiszerlánc-felügyeleti hatósági eljárást indított a felperessel szemben forgalomba hozatali engedéllyel (típusminősítés) nem rendelkező növényvédelmi gép forgalmazása miatt.

[4] A felperes az alperesi felhívásnak eleget téve adatszolgáltatás keretében nyilatkozott arról, hogy 2020. január és 2022. november 9-e között az érintett típuscsaládból hány darabot adott el Fejér vármegyében, egyben tájékoztatta, hogy a típusminősítést végzőtől 2022. november 10-én megkapta a típusminősítést.

[5] Az alperes a 2023. június 29-én kelt FE/NTO/01560-5/2023. iktatószámú határozatában a felperest 75.184.000 forint növényvédelmi bírság megfizetésére kötelezte figyelemmel arra, hogy a nevezett gépek az értékesítéskor nem rendelkeztek Magyarországon érvényes forgalomba hozatali engedéllyel, típusminősítési eljárásan nem estek át.

[6] A felperes az alperes határozatát keresettel támadta meg, amelynek eredményeként a Veszprémi Törvényszék 9.K.700.980/2023/14. számú ítéletében az alperes határozatát megsemmisítette és az alperest új eljárásra kötelezte.

[7] Az alperes a megismételt eljárásban a 2024. augusztus 29-én kelt FE/NTO/00246-17/2024. számú határozatában a felperest 33.000.020 forint növényvédelmi bírság megfizetésére kötelezte.

[8] Az alperes eljárásának tárgyát a 2022. július 28-án kelt adásvételi szerződésben értékesített gép képezte. A határozat indokolásában megállapította, hogy a típusminősítés nélküli permetezőgép forgalomba hozatalát a növényvédelmi tevékenységről szóló 43/2010. (IV.23.) FVM rendelet 32.§ (1) bekezdése kategorikusan, eltérést meg nem engedő módon tiltja. A felperes a gép permetezőgépet típusminősítés nélkül értékesítette; az értékesítés időpontjában az permetezőgép (önjáró permetezőgép) típuscsalád egyetlen tagja sem rendelkezett a forgalomba hozatalhoz elengedhetetlen típusminősítéssel.

[9] Megállapította, hogy a típusminősítés nélküli forgalmazás önmagában jogellenes magatartás. A típusminősítés – és az időszakos felülvizsgálat – célja, hogy a növényvédelmi gépek kifogástalan műszaki állapotban állhassanak munkába. A hibásan üzemeltetett gép veszélyforrást jelent emberre, növényre, környezetre egyaránt. A típusminősítés hiánya okán a forgalmazónak – a felperesnek – objektív felelőssége áll fenn a veszélyeztetésben, ami kihat a fogyasztókra, állatokra és ipari feldolgozásra kerülő termények esetében a végtémekre.

[10] A bírság kiszabása körében az alperes megállapította, hogy a felperes a magyar piacon kizárólagos joggal rendelkezett az permetezőgép típusú permetezőgépek forgalmazására; a 2022. és 2023. évi árbevételt megvizsgálva a felperes gazdasági súlya jelentős, a tárgyi permetezőgép típus forgalmazása vonatkozásában meghatározó volt.

[11] A felperes az eljárás menetében különös méltánylást érdemlő körülményre nem hivatkozott és ilyet nem valószínűsített. Az alperes hivatalból is vizsgálta a felperes javára elbírálható különös méltánylást érdemlő körülmények fennállását, de ilyet az eljárása során nem talált. Nem értékelhető a felperes javára, hogy a típusminősítés megszerzése érdekében jogszabályi kötelezettségének tett eleget, amire több évet kellett várni.

[12] Az alperes a jogsértésért a felperes felelősségét állapította meg, mivel a növényvédelmi gépet típusminősítés nélkül forgalmazta, ezért az élelmiszerlánc felügyeletével összefüggő bírságok kiszámításának módjáról és mértékéről szóló 194/2008

(VII.31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm.rendelet) 1. számú melléklet A. táblázat i) pont 1. alpontja alapján – figyelembe véve az adásvételi szerződés szerinti vételárat, aminek 20%-a 33.020.000 Ft – szabta ki a növényvédelmi bírságot.

Az elsőfokú ítélet

[13] Az elsőfokú bíróság ítéletével az alperes FE/NTO/00246-17/2024. iktatószámú határozatát megsemmisítette és az alperest új eljárásra kötelezte.

[14] A törvényszék megállapította, hogy az alperes a korábbi bírósági iránymutatásnak nem tett eleget.

[15] Hangsúlyozta, hogy a megelőző eljárásban a bíróság kifejezetten felhívta az alperes figyelmét arra, hogy az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Éltv.) 59.§ (5) bekezdésében meghatározott jogalkotói szempontokat – az érintettek érdekei sérelmének körét, súlyát – különösen figyelembe kell vennie és ezen túlmenően minden az esetre vonatkozó körülményt is. A bírság mértékének meghatározása körében az alperesnek meg kell határoznia az érintettek és azok érdekei sérelmének a körét. A bírság összegét az eset körülményeire tekintettel arányosan kell meghatározni

[16] A bírság kiszabása során az alperesnek alkalmaznia kell mind az Éltv. 59.§ (3) és (5) bekezdését, mind a Korm.rendelet 1. számú mellékletében foglaltakat, egymás után és együttesen.

[17] A bíróság a megismételt eljárásban született alperesi határozat alapján megállapította, hogy az alperes a jogszabályi rendelkezések téves értelmezése és alkalmazása eredményeként jutott el a maximálisan kiszabható bírságmérték megállapítására és ennek megfelelően jogszabálysértően kötelezte a felperest ezen összeg megfizetésére.

[18] Az Éltv. 59.§ (3) és (5) bekezdése a mérlegelés körében sorrendileg az első alkalmazandó jogszabályi rendelkezés az alperes részéről. Azaz az alperesnek kötelező a bírság mértéke meghatározása során az eset összes körülményére tekintettel lennie. Miután az alperes meghatározta az eset összes körülményét és ezek között különösen az érintettek körét, akiknek érdekei sérültek, valamint a sérült érdekek súlyát, ezt követően térhet át a Korm.rendelet 5.§ (2) bekezdésében foglalt különös méltánylást érdemlő eset vizsgálatára és annak eldöntésére, hogy az egyébként az eset összes körülményére tekintettel meghatározott bírságmértéket mérsékelje-e különös méltánylás okán.

[19] Az alperes a bírság mértékét tételesnek tekintette, határozata nem felelt meg a bíróság korábbi iránymutatásának, a mérlegelés okszerűsége a döntéséből nem derül ki. A mérlegelés okszerűtlenségével kapcsolatban a bíróság rögzítette, hogy az alperes az Éltv. 59.§ (5) bekezdésében nevesített szempontok közül egyik vonatkozásában sem tudott konkrétumokat feltárni.

[20] Az új eljárás során az alperesnek a bírság mértékének meghatározásakor az eset összes körülményére – így különösen az érintettek érdekei sérelmének körére, súlyára – tekintettel kell lennie. Erre figyelemmel állapíthatja meg a bírság mértékét, aminek minimum összege kétszázezer forint, maximum összege a forgalmazott tétel forgalmi adót is tartalmazó értékének 20%-a. Az eset összes körülményére tekintettel való mérlegelés eredményeként ezen minimum és maximum összeg között határozható meg a bírság mértéke, melynek során azt is meg kell vizsgálni az alperesnek, hogy kik voltak érintettek és kiknek az érdekei

sérültek és amennyiben ilyen érintetteket feltár, mi volt a sérült érdekek súlya. Az alperes csak az Éltv. 59.§ (5) bekezdése alapján meghatározott bírságmérték vonatkozásában vizsgálhatja a Korm.rendelet 5.§ (2) bekezdés alkalmazhatóságát. Ezen utóbbi rendelkezés vizsgálata nem előzheti meg a törvény alapján előírt mérlegelési kötelezettséget és vizsgálatot, nem léphet annak helyébe. Az alperes új eljárásban hozott határozatának meg kell felelnie valamennyi, az ügyre irányadó eljárási és anyagi jogi jogszabályi rendelkezésnek akként, hogy azoknak alkalmazása a határozat indokolásából kiderüljön.

A felülvizsgálati kérelem

[21] Az ítélettel szemben jogszabálysértésre hivatkozással az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben elsődlegesen az ítélet hatályon kívül helyezését, másodlagosan a hatályon kívül helyezés mellett az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását kérte.

[22] A felülvizsgálati kérelem befogadása körében a felperes a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 118. § (1) bekezdés a) pont aa) és ab) alpontjaira hivatkozott.

[23] Álláspontja szerint a megismételt eljárásban hozott határozatában a vonatkozó jogsértés esetében nem tud olyan határozatot hozni, amely megfelel a bíróság döntésének. Nem ért egyet a bíróság álláspontjával, ezért meglátása szerint szükséges annak megállapítása, hogy a bírság kiszabása vonatkozásában a tételesség és a mérlegelési kötelezettség pontosan mire terjed ki. Ez a joggyakorlat szempontjából iránymutató lehet, a joggyakorlat egysége szempontjából pedig kiemelt jelentőségű.

[24] Álláspontja szerint jogszerűen járt el, döntése nem volt jogszabálysértő.

[25] Az 1. táblázatban a legtöbb tétel esetében -től -ig határ szerepel, ennek megfelelően az eljáró hatóság eleget téve az Éltv.-ben és a Korm. rendeletben foglaltaknak az eset összes körülményét mérlegelve ezen értékhatárokon belül szabja ki a bírság összegét. A nyelvtani és a logikai értelmezés is ezt a megoldást támasztja alá.

[26] A jogalkotó a Korm. rendeletben, valamint a bírság tételes mértékét tartalmazó táblázatban határozza meg a jogalkalmazó számára, hogy van-e lehetőség mérlegelésre.

[27] A különös méltánylásra vonatkozó körülményekkel egyetért, álláspontja szerint is alkalmazni kell a Korm. rendelet 5.§ (2) bekezdését, de csak akkor, ha van méltányolható körülmény. A rendelkezés is feltételes módon fogalmaz, így, ha a hatóság ilyen körülményt nem talál, akkor nem kell alkalmaznia. Nem jogszabálysértő az, ha a hatóság – a méltányolható körülmény hiánya esetében – nem rendelkezik erről a határozatában.

[28] Jelen ügyben nincs méltányolható körülmény, a felperes az eljárás során ilyenre nem hivatkozott, a hatóság pedig ilyet nem talált.

[29] A típusminősítés nélküli forgalmazás jogellenes magatartás, az ilyen gépekre úgy kell tekinteni, mintha egy potenciális veszélyforrás lenne, amely kihathat egészen a fogyasztókig, állatokig, ipari feldolgozásra kerülő termények esetében a végtermékig.

[30] A típusminősítés hiánya esetében objektív felelősség terheli a forgalmazót. Az érdeksérelem mindazoknak a körét érinti, akik valamilyen módon a típusminősítéssel nem rendelkező permetezővel kapcsolatba kerültek. Az érdeksérelem elszenvedettek súlya igen jelentős, közelebbről meg nem határozható.

[31] Az alperes a megismételt eljárás során a vevő Kft.-től adatokat kért be azzal a céllal, hogy meghatározható legyen az érintettek köre. Az adatbekéréssel kapcsolatos megállapításokat az alperesi határozat tartalmazza, ez megalapozta a növényvédelmi bírság kiszabását.

[32] A fentiek alapján szükséges annak kifejtése, hogy a hatóságnak a bírság kiszabása során a táblázatban foglalt tételeket miképpen kell értelmeznie, mikor van lehetőség mérlegelésre, vagy ha az elsőfokú bíróság jogértelmezése helytálló, hogyan tud a hatóság eleget tenni az Éltv.-ben foglalt kötelezettségnek.

A Kúria döntése és jogi indokai

[33] A felülvizsgálati kérelem befogadása nem indokolt.

[34] A Kp. 117. § (4) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni a kérelem befogadhatóságának okát, azonban annak fennállását bizonyítani és azt – a 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerinti ok kivételével – indokolni nem kell. A 118. § (1) bekezdés b) pontja szerinti ok esetében meg kell jelölni azt a közzétett kúriai határozatot és annak azt a részét, amelytől a felülvizsgálni kért határozat jogkérdésben eltér. A fél által megjelölt befogadhatósági okhoz a bíróság nincs kötve.

[35] A Kúria a Kp. 118. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha

a) az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata

aa) a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása,

ab) a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége,

ac) az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának szükségessége,

ad) a kérelmező alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelme, vagy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegés, illetve

b) a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés miatt indokolt.

[36] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet – az alperes befogadási kérelmében megjelölt indokok mellett – a Kp. 118. § (1) bekezdésében foglalt valamennyi befogadási ok alapján megvizsgálta, és megállapította, hogy a befogadás feltételei nem állnak fenn.

[37] A felülvizsgálati bíróság mindenekelőtt hangsúlyozza, a befogadásról szóló döntés azt a célt szolgálja, hogy a Kúria az egyedi ügyek intézésében is elláthasson jogegységi funkciót. Ebből következően a befogadásról szóló döntés során a Kúriának nem az egyedi ügyben hozott bírósági határozat jogszerűségét, hanem az egyedi ügy és a jogegység kapcsolatát kell vizsgálnia. Önmagában a felülvizsgálati kérelemmel támadott határozat jogsértő jellegére való hivatkozás nem alapozza meg a befogadást.

[38] A Kúria a joggyakorlat egységének biztosítása – a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpont – érdekében a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha a jogerős határozat olyan elvi jelentőségű jogkérdést vet fel, amellyel kapcsolatban a Kúria még nem foglalt állást, feltéve, hogy a jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdés vonatkozásában a bírói gyakorlat nem egységes, vagy a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének, ezáltal a jogegység megbomlásának a veszélye áll fenn. Alapot adhat a felülvizsgálatra az is,

ha a jogerős határozat által felvetett elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat ugyan kialakult és egységes, annak követése azonban a körülmények változására tekintettel már nem támogatható.

[39] A Kúria a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjának első fordulata alapján akkor fogadja be a felülvizsgálati kérelmet, ha a jogerős ítélet olyan elvi jelentőségű jogkérdést vet fel, amellyel kapcsolatban a Kúria jogegységi határozatában, jogegységi hatályú határozatában vagy a Bírószági Határozatok Gyűjteményében (a továbbiakban: BHGY) közzétett eseti határozatában még nem foglalt állást.

[40] A 7/2023. Jogegységi határozat szerint a joggyakorlat egysége biztosításán alapuló befogadásnak – a Kúria elvi tartalmú, BHGY-ben közzétett iránymutatásának hiánya mellett –további, konjunktív feltétele, hogy a felvetett jogkérdésben vannak-e olyan eltérő bírói döntések, amelyek azt mutatják, hogy a bírói gyakorlat széttartó, illetve a joggyakorlat egysége a támadott jogerős ítélet folytán sérült vagy ennek veszélye áll fenn.

[41] Az alperes felülvizsgálati kérelmében nem jelölt meg olyan eltérő bírói döntéseket, amelyek arra világítanak rá, hogy a bírói gyakorlat széttartó lenne, arról a Kúriának sincs tudomása, így az első fordulat szerinti befogadást nem találta indokoltnak.

[42] Önmagában pedig az alperesnek a felülvizsgálati kérelemmel támadott határozat jogsértő jellegére való hivatkozása, az, hogy az alperes nem ért egyet az abban foglaltakkal, szintén nem alapozza meg a befogadást.

[43] A Kúria továbbá vizsgálta a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpont második fordulata szerinti befogadás lehetőségét is, amely szerint a Kúria a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata a joggyakorlat továbbfejlesztésének biztosítása miatt indokolt.

[44] A Kúria megítélése szerint sem az alperes felülvizsgálati kérelme, sem a jogerős ítélet nem vet fel olyan elvi jogkérdést, amely a joggyakorlat továbbfejlesztését indokolná. Az alperes felülvizsgálati kérelmének a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja szerinti befogadása nem volt indokolt.

[45] Társadalmi jelentőségre alapozott oknál fogva – Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ab) alpont – a felülvizsgálati kérelem befogadásának akkor van helye, ha az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége miatt indokolt.

[46] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ab) alpontja szerint a felülvizsgálati kérelem befogadása akkor indokolt, ha a felmerült elvi jogkérdés az egyedi ügyön túlmutató jelentőséggel bír vagy a társadalom szélesebb körére bír jogi hatással. A befogadás viszont ezekben az esetekben is csak akkor lehetséges, ha a Kúria az adott jogkérdésben korábban még nem foglalt állást (Kfv.I.37.471/2023/2., Kfv.II.37.590/2023/2.; Kfv.II.37.596/2023/2.; Kfv.VII.45.059/2023/2.; Kfv.VII.45.115/2023/3.).

[47] E befogadási feltétel azt követeli meg, hogy a döntés a társadalom szélesebb körére – legalább áttételesen – jogi hatást gyakoroljon. Nem elégséges oka ezért a jogkérdés különleges súlyára, illetve társadalmi jelentőségére alapított befogadás iránti kérelemnek az egyéni jogsérelem megjelölése, mivel annak az individuális tartalmon túl sem társadalmi jelentősége, sem különleges súlya nincs. A felvetett jogkérdés jelentőségét, előfordulásának gyakoriságát az adott ügy konkrét paraméterei alapján egyedileg kell meghatározni, amelyben a felek által szolgáltatott adatoknak jelentősége lehet.

[48] A Kúria szerint a jelen ügy, amely a típusminősítéssel nem rendelkező permetezőgépek forgalmazása miatti növényvédelmi bírsággal függ össze, a jogalanyok széles körét sem közvetett, sem közvetlen módon nem érinti, rájuk semmilyen formában nincs

kihatással. A Kúria továbbá nem észlelte a felülvizsgálati kérelemben foglalt jogkérdések tömeges számban történő előfordulását sem. Így a Kp. 118.§ (1) bekezdés a) pontjának ab) alpontja alapján nem indokolt az alperes felülvizsgálati kérelmének befogadása.

[49] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 117.§ (4) bekezdését alkalmazva – az alperes befogadási kérelmében megjelölt indokok mellett – a Kp. 118. § (1) bekezdésében foglalt valamennyi befogadási ok alapján megvizsgálta, és megállapította, hogy a befogadás feltételei egyéb okból sem állnak fenn. A felperes felülvizsgálati kérelme felsőbb bírósági iránymutatást igénylő kérdést nem vetett fel, ezért a Kúria a rendkívüli jogorvoslati eljárásnak minősülő felülvizsgálati eljárás lefolytatására nem látott indokot.

[50] A kifejtettekre tekintettel a Kúria a felülvizsgálati kérelmek befogadását a Kp. 118. § (2) bekezdés alapján megtagadta.

Az alkalmazott jogszabályok

[51] Kp. 118. § (1) és (2) bekezdés

A döntés rövid tartalma

[52] A felülvizsgálati kérelem befogadása nem indokolt a Kp. 118.§ (1) bekezdés a) pont aa) és ab) alpontjai alapján.

Záró rész

[53] A végzés ellen a Kp. 116. § d) pontja alapján felülvizsgálatnak nincs helye.

[54] A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadása tárgyában a Kp. 118. § (2) bekezdése szerint tárgyaláson kívül határozott.

Budapest, 2025. április 30.

Dr. Sperka Kálmán s. k.

a tanács elnöke Dr. Sugár Tamás s. k.

előadó bíró

Dr. Kovács András s. k.

bíró

Dr. Bérces Nóra s. k.

bíró

Dr. Ujhelyi-Gyurán Ildikó s. k.

bíró

A kiadmány hitelél:
tisztviselő